

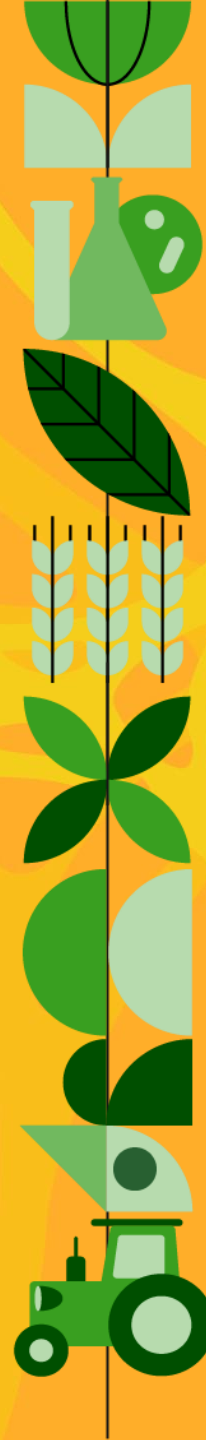

Taimekaitsevahendite jäägid söödas

Peep Põdder Jr.
Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskus
2026

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Kes me oleme?

- LABRIS – Tegutseme inimese ja loomade heaolu ning tervise heaks!
- Endine VTL – pikk kogemus
 - Keemia labor varasemalt PMK koosseisus (nüüd METK)
- Tallinna osakond – nii toidu- kui ka söödaohutus
 - Taimekaitsevahendite ja mükotoksiinide labor
 - Mikrobioloogialabor

Miks on taimekaitsevahendite jäägid olulised kuid ohtlikud?

- 1\$ pestitsiidi säästab ~4\$ põllumajandustoodangut
- Kuni 95% pestitsiidist läheb sihtmärgist mööda
 - Õhk, vesi, pinnas
- Terviseriskid loomades
 - Paljunemishäired
 - Immuuntoksilisus
 - Neuroloogilised probleemid
 - Maksa- ja neeruprobleemid
 - Metabolismi ja endokriinsüsteemihäired

Kuidas jõuab pestitsiidi jääk loomani?

- Erinevad viisid
 - Sööt
 - Vesi
 - Keskkond
- Mis teha?
 - Kontrollida oma sööda kvaliteeti
 - Järgida põllumajanduse häid tavasid

Kas pestitsiidid jõuavad loomalt inimeseni?

- Jah - pestitsiidijäägid võivad akumuleeruda loomas ajaga ning jõuda toitu
 - Munad
 - Liha
 - Piim
- Euroopa Liit (ja Eesti) kontrollib – pestitsiidi jääkidele on seatud piirnormid
 - Sööt
 - Loomne toodang
 - Taimne toit

Kus on piirnormid ja kes neid seab?

- Piirnormid on määratud Euroopa Komisjoni määrustega
 - 2002/32/EC (sööt)
 - 396/2005 (taimne ja loomne toit)
- EFSA – *European Food Safety Authority*
 - Kõik Euroopa riigid panustavad
- EU Pesticide Database
 - Kõigile ligipääsetav
 - Saab otsida nii pestitsiidi, kui toote järgi

Mis on seis Eestis (1)?

PTA söödaproovid	2024	2025
Kokku	45	53
TKVJ	31	36
Eesti päritolu TKVJ	20	24
Eesti leidude arv	8 (40%)	7 (29%)
Välismaa leidude arv	7 (63%)	7 (58%)

- Leide suhteliselt vähe – madalad sisaldused
 - Eesti proove rohkem – väiksem protsent leide
 - Välismaistes proovides rohkem leide – keskmiselt kõrgemad sisaldused
- Kas me kontrollime piisavalt?

Mis on seis Eestis (2)?

Eraklientide söödaproovid	2024	2025
Kokku	35	27
TKVJ	1	5
Eesti päritolu TKVJ	1	3
Eesti leidude arv	0	1 (33%)
Välismaa leidude arv	0	1 (50%)

- Peamiselt uuritakse mükotoksiine
- Leide suhteliselt vähe – madalad sisaldused
- Kas me kontrollime piisavalt?

Täna kuulamast!

www.labris.ee